

การวิจัยเรื่อง "บทบาททางการศึกษาของปริศนาของไทย" นี้ มีความมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อศึกษารวบรวมปริศนาพื้นเมืองของไทย จากบรรดาหนังสือที่รวบรวมไว้แล้ว จากทุกภาค เพื่อจัดจำแนกปริศนาตามแบบสากล ในที่นี้ใช้หนังสือปริศนาภาษาอังกฤษจากประเพณีขบประดาน (English Riddles from Oral Tradition) ของอาร์เทอร์ เทเลอร์ เป็นหลัก เพื่อศึกษาบทบาทของปริศนาพื้นเมืองในหมู่เด็กไทย ว่ามีการเรียนรู้ปริศนาจากการถ่ายทอดทางประเพณี หรือตอบปริศนาได้ด้วยปฏิภาณ กับเด็กจะเรียนรู้ปริศนาจากประเพณีใดแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ปริศนาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสอนภาษาและฝึกเชาวน์

ในการจัดจำแนกปริศนาพื้นเมืองของไทย ผู้วิจัยศึกษาจากหนังสือ เอกสารตลอดจนสัมภาษณ์จากชาวพื้นเมือง แล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ตามวิธีของ อาร์เทอร์ เทเลอร์ ส่วนในการศึกษาความรู้และปฏิภาณของเด็กในการตอบปริศนานั้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบขึ้นเป็นแบบปรนัยประกอบด้วย ส่วนที่ให้เดิบบค่าตอบกับส่วนที่ให้เลือกตอบ จำนวน 180 ข้อ แล้วจึงนำข้อสอบนี้ไปสอบนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของเขตภาคเหนือ เขตภาคกลาง เขตภาคใต้ และเขตภาคอีสาน ภาคละ 200 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 100 คน รวม 800 คน

เมื่อผู้วิจัยได้ขอสอบคืนจากโรงเรียนดังกล่าวครบตามจำนวนแล้ว จึงนำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการสอบมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two way Analysis of Variance) แล้วนำคะแนนที่ตอบถูก เพราะทราบคำตอบ มาก่อนกับไม่ทราบคำตอบมาก่อน มาเปรียบเทียบกันโดยคิดคะแนนคำตอบแต่ละส่วนเป็นร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่เกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ปริศนาพื้นเมืองของไทย

การจัดหมวดหมู่ปริศนาพื้นเมืองของไทยตามวิธีของ อาร์เธอร์ เทเลอร์ ที่จัดตามลักษณะของคำถามนั้น ผู้วิจัยสามารถจัดหมวดหมู่ปริศนาของไทยได้ครบทุกหมวดใหญ่ 11 หมวด และสามารถเจริญรอยตามหลักการของ อาร์เธอร์ เทเลอร์ ทุกประการ ส่วนการแบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ นั้น ผู้วิจัยไม่สามารถหาปริศนาของไทยมาเป็นตัวอย่างได้ครบทุกรายการ กล่าวโดยสรุปลักษณะปริศนาพื้นเมืองของไทย มีความคล้ายคลึงเป็นส่วนมากกับลักษณะปริศนาภาษาอังกฤษ สิ่งที่น่าสนใจก็คือปริศนาหมวดสุดท้ายในวิทยานิพนธ์นี้ เป็นหมวดที่ อาร์เธอร์ เทเลอร์ มิได้จัดไว้ในดัชนี เพราะในภาษาอังกฤษ ปริศนาที่เกี่ยวกับภาษานั้นแยกไว้ต่างหาก เรียกชื่อว่า โคนันดรัม (Conundrum) แต่ในเมื่อภาษาไทยเรารวมคำทายเกี่ยวกับภาษาไว้ในจำพวกปริศนาควย ผู้วิจัยจึงนำมาจัดหมวดสุดท้ายไว้ในการวิจัยครั้งนี้

ส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยทางสถิติ

1. โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละภาค มีความสามารถในการตอบปริศนา ไม่แตกต่างกัน
2. โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชายกับหญิงรวมทุกภาค มีความสามารถตอบปริศนาไม่แตกต่างกัน
3. โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของทุกภาค ตอบปริศนาถูกต้อง โดยไม่ทราบคำตอบมาก่อนเป็นส่วนมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีข้อที่น่าสนใจดังนี้

1. ในการจัดจำแนกปริศนาพื้นเมืองของไทย พบว่า ปริศนาส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกับปริศนาภาษาอังกฤษ ฉะนั้นผลงานครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาเปรียบเทียบปริศนาในวงการศึกษาศาสตร

2. ส่วนทางด้านสถิตินั้น ในจำนวนคำถามที่ตอบได้ มีที่ตอบจากการเรียนรู้ทางประเพณีน้อยกว่า แต่ถึงกระนั้นในฐานะที่ผู้ตอบพยายามตอบโดยปฏิบัติตามถูกต้อง ก็แสดงให้เห็นว่า ลักษณะของการตั้งคำถามในปริศนาเป็นที่เข้าใจของเด็กพอสมควร และดังที่ผลการวิจัยแสดงว่านักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัด กับนักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการตอบปริศนาไม่แตกต่างกันนั้น ทำให้เป็นที่เข้าใจต่อไปว่า ถ้านำปริศนาพื้นเมืองของไทย มาใช้ในกิจกรรมสำหรับเด็ก หรือ ฝึกปฏิภาณของเด็กก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ

ขอเสนอแนะ

จากสิ่งต่าง ๆ ที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใครจะเสนอแนะการทำวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้ทางด้านปริศนาต่อไป ดังนี้

1. เนื่องจากปริศนาพื้นเมืองของไทยมีลึกลับที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการจะมีการวิจัยทางด้านรูปแบบ และสำนวนภาษา ตลอดจนแง่คิดและคติ

2. ในการสอนวิชาภาษาไทย ผู้สอนอาจจะให้ความสนใจนำปริศนาไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสอน โดยสอดแทรกลงในเนื้อหาและกิจกรรมการสอนวิชาภาษาไทยตามความเหมาะสม อาจจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกสนใจในการเรียนภาษาไทยมากขึ้น และอาจช่วยให้เด็กสนใจในมรดกทางวัฒนธรรมชั้นนี้

3. ในด้านการทดสอบปฏิภาณของเด็ก ควรจะมีการนำปริศนาของไทยไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบด้วย ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่า เด็กตอบปริศนาโดยใช้ปฏิภาณเป็นส่วนมาก

4. ผู้สนใจศึกษาวิชาการคติชาวบ้าน น่าจะมีการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบบทบาทของปริศนากับสุภาษิตของไทย เพราะต่างมีลึกลับที่ระทึกใจทำนองเดียวกัน

5. นอกจากนี้ ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบปรีศนาพื้นเมืองของไทยกับปรีศนา
ของผู้อื่น ๆ เพราะจากการวิจัยพบว่า ปรีศนาพื้นเมืองของไทยมีส่วนที่คล้ายคลึงกับ
ปรีศนา **ภาษาอังกฤษ**

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย